

Uplatňovanie programového rozpočtovania

Ing. Dana Puhovichová
vedúca oddelenia rozpočtových analýz ekonomickej sféry

november 2016

Z histórie programového rozpočtovania

Rok 1999

- z dôvodu potreby konsolidácie verejných financií vzniká na Ministerstve financií SR zámer uskutočniť reformu verejných financií,
- cieľom reformy verejných financií bolo zabezpečiť transparentnosť a efektívnosť využívania verejných zdrojov a zníženie schodku verejných financií v súlade s plnením Maastrichtských kritérií,
- v rámci reformy verejných financií bolo formulovaných niekoľko projektov, vrátane zavedenia rozpočtovania orientovaného na výsledky, t. j. programového rozpočtovania.

Z histórie programového rozpočtovania

Ciele programového rozpočtovania

- zlepšiť rozpočtový rozhodovací proces vyjasnením účelnosti vynakladania verejných zdrojov v nadväznosti na očakávané výsledky (efekty) a vytvorením predpokladov pre meranie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov,
- zvýšiť zodpovednosť správcov rozpočtových kapitol za účelné a efektívne vynakladanie výdavkov,
- vypracovať systém rozpočtu, ktorý bude transparentný pre verejnosť a ktorý umožní posúdiť účel a výsledný efekt vynakladania verejných zdrojov.

Z histórie programového rozpočtovania

Rok 2000

- príprava štátneho rozpočtu na rok 2001 – prvýkrát sú programovo alokované výdavky,
- programové rozpočtovanie sa uplatňuje na projekty spolufinancované z fondov EÚ a projekty uvedené v registri investícií,
- programové rozpočtovanie je obmedzené len na časovo ohraničené aktivity vlády.

Z histórie programového rozpočtovania

Rok 2001 - 2004

- štátny rozpočet na rok 2002 – pilotný projekt, výdavky 4 kapitol štátneho rozpočtu boli plne programovo alokované, výdavky rozpočtované v programoch tvorili asi 25% výdavkov štátneho rozpočtu,
- v roku 2002 bol vydaný prvý metodický pokyn programového rozpočtovania,
- v štátnom rozpočte na rok 2003 sú výdavky 9 kapitol programovo alokované, výdavky rozpočtované v programoch tvorili asi 40 % výdavkov štátneho rozpočtu,

Z histórie programového rozpočtovania

Roky 2001 – 2004

- programové štruktúry obsahovali veľa programov, čo viedlo k netransparentnosti programových štruktúr,
- zmeny v programových rozpočtoch schvaľovala vláda – veľká administratívna záťaž,
- nesprávne chápanie programového rozpočtovania ako záležitosti, ktorá je v kompetencii rozpočtových útvarov kapitol,

Z histórie programového rozpočtovania

Roky 2001 – 2004

- v štátnom rozpočte na rok 2004 sú výdavky všetkých kapitol štátneho rozpočtu programovo alokované okrem kapitoly Všeobecná pokladničná správa,
- úsilie MF SR aj kapitol bolo sústredené predovšetkým na zvládnutie metodiky programového rozpočtovania,
- pomoc zástupcov US Treasury a MF SR rozpočtovým kapitolám pri pochopení zmeny v prístupe k rozpočtovaniu a pri získaní zručností potrebných pre zostavenie programovej štruktúry,
- v roku 2004 vydaný nový doteraz platný (so zmenami a doplnkami) metodický pokyn programového rozpočtovania.

Z histórie programového rozpočtovania

Rok 2005

- pozornosť MF SR a ostatných kapitol sústredená na skvalitnenie vecnej a obsahovej stránky definovaných zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov a ich prepojenia so stratégiami a politikami vlády,
- 6 pilotných ministerstiev dostáva k dispozícii rozpočtových poradcov v rámci projektu SB; ich aktivita je zameraná na zlepšenie rozpočtovania a riadenia rozpočtu prostredníctvom programov,
- programové štruktúry sú relatívne stabilizované, bol položený základ programových štruktúr, ktoré v aktualizovanej podobe platia až doteraz,
- diskusia o rozpočte získava na vecnosti, nefinančné ukazovatele sú využívané ministrami a politikmi pri diskusii o rozpočte.

Z histórie programového rozpočtovania

Rok 2006

- projekt SB sa končí, poradcovia zanechávajú odporúčania pre ďalší postup pri reforme riadenia verejných financií,
- Štátna pokladnica začína realizovať rozpočet aj cez programové štruktúry, čo umožňuje sledovanie výdavkov počas roka aj cez jednotlivé programy a ich časti,
- v rámci rozpočtového informačného systému (RIS) začína pracovať nový modul programového rozpočtovania, ktorý je plne integrovaný s ostatnými modulmi RIS.

Z histórie programového rozpočtovania

Roky 2007, 2008

- plná funkčnosť štátneho rozpočtu cez programové rozpočtovanie aj s podporou RIS,
- projekt tvorby Metodológie pre oblasť monitorovania a hodnotenia financovaný z prostriedkov EÚ prebehol v spolupráci s externým dodávateľom PWC/CA,
- výsledkom realizácie projektu v spolupráci s pilotnými kapitolami štátneho rozpočtu bol Manuál pre oblasť monitorovania a hodnotenia,
- na základe výstupov projektu sa pripravil upgrade RIS, tak aby plne podporoval nový proces monitorovania a hodnotenia.

Z histórie programového rozpočtovania

2009 - doteraz

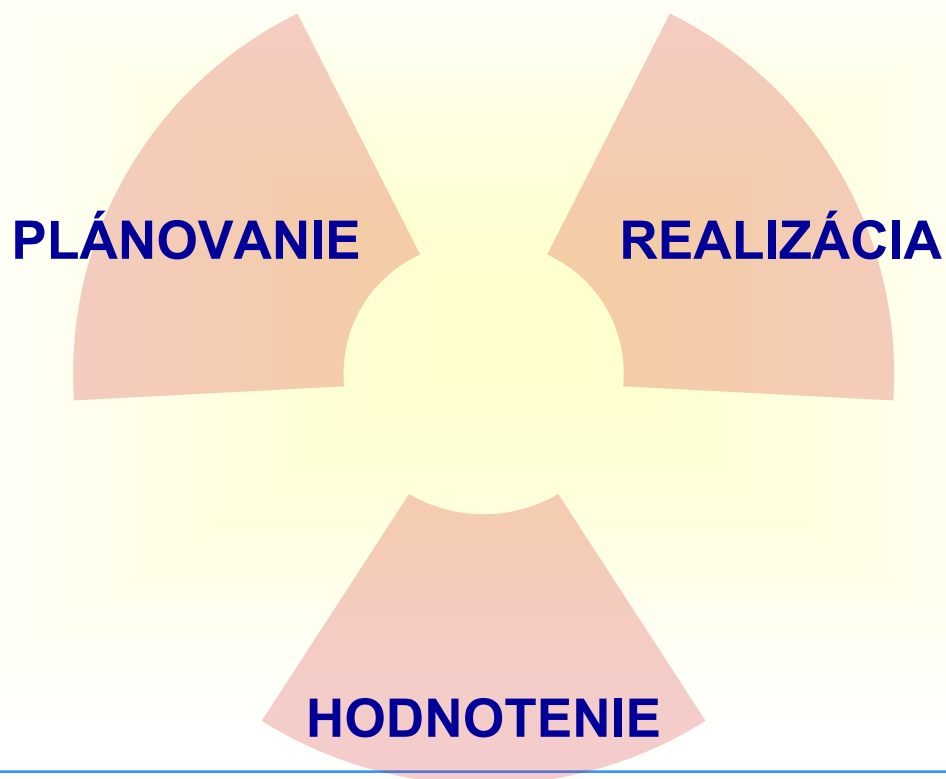
- programové rozpočtovanie celoplošne zavedené aj na úrovni územnej samosprávy - na obciach a vyšších územných celkoch.

Programové rozpočtovanie v rozpočtovom procese

Uzatvorený cyklus

Programové rozpočtovanie v rozpočtovom procese

Rozhodujúce aktivity pri tvorbe rozpočtu

- príprava programovej štruktúry na trojročné obdobie, ktorá vychádza z existujúcej programovej štruktúry,
- alokovanie rozpočtových zdrojov do vytvorenej programovej štruktúry,
- príprava cieľov a merateľných ukazovateľov v nadväznosti na existujúce ciele a priority vlády a rozpočtové zdroje.

Programové rozpočtovanie v rozpočtovom procese

Rozhodujúce aktivity pri realizácii rozpočtu

- oznámenie záväzných ukazovateľov schválených vládou resp. parlamentom,
- rozpis záväzných ukazovateľov schválených vládou resp. parlamentom,
- realizácia výdavkov prostredníctvom štátnej pokladnice,
- úpravy schváleného rozpočtu počas rozpočtového roka formou rozpočtových opatrení.

Programové rozpočtovanie v rozpočtovom procese

Rozhodujúce aktivity pri kontrole rozpočtu

- pravidelné hodnotenie programových štruktúr pri neohraničených programových častiach,
- ex-ante hodnotenie pri novovznikajúcich programových častiach,
- ex-post hodnotenie pri ukončených častiach programových štruktúr,
- ročné monitorovanie merateľných ukazovateľov a cieľov programových štruktúr vykonávané po skončení bežného roka.

Programová štruktúra kapitoly

Východiská, prístupy pri tvorbe programovej štruktúry kapitoly

- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v zn. n. p. (kompetenčný zákon), osobitné zákony,
- programové vyhlásenie vlády, vládne politiky, koncepcie, stratégie,
- alokovanie prostriedkov EÚ,
- praxou vyžiadané úpravy programovej štruktúry,
- programová štruktúra v celej svojej hierarchii a štruktúre je výsledkom všetkých uvedených prístupov.

Programová štruktúra kapitoly

Ministerstvo financií SR (kompetencie zjednodušené)

- je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu, pre oblasť cien a cenovej kontroly s výnimkou cien a cenovej kontroly tovarov ustanovených osobitnými zákonmi a zabezpečuje :
  - tvorbu a uskutočňovanie politiky vo vyššie uvedených oblastiach vrátane rozpočtovania súhrnného schodku verejného rozpočtu, tvorby a realizácie štátneho rozpočtu, politiky finančného trhu, politiky spravovania majetku verejnej správy,
  - výkon správy štátnych finančných aktív a pasív SR, hypotekárneho bankovníctva, stavebného sporenia, devízového hospodárstva, jednotného účtovníctva a účtovného výkazníctva, hazardných hier.

Programová štruktúra kapitoly

Ministerstvo financií SR

- programovú štruktúru tvoria 2 rezortné programy, 6 podprogramov, 13 prvkov/projektov, 11 medzirezortných podprogramov, z ktorých v 1 je gestorom medzirezortného programu,
- v súlade s metodikou sú definované zámery pri programoch, v niektorých prípadoch aj v podprogramoch a v medzirezortnom programe, ktorého je MF SR gestorom,
- pri podprogramoch, prvkoch/projektoch sú určené ciele výstupové aj výsledkové, vo väčšine prípadov niekoľko cieľov,
- merateľné ukazovatele výstupové, výsledkové a efektívnosti, vyjadrené kvantitatívne v absolútnej alebo relatívnej hodnote, logickou hodnotou.

Programová štruktúra kapitoly

Ministerstvo financií SR (vybrané časti programovej štruktúry)

072 Výber daní a cla

- 7203 UNITAS reforma daňovej a colnej a správy
- 7204 Výber daní a cla finančnou správou
- 0720401 Výkon funkcií finančnej správy
- 0720402 Rozvoj informačných systémov finančnej správy

074 Tvorba metodiky, riadenie, kontrola, vládny audit a vnútorný audit verejných financií

- 07401 Tvorba a implementácia politík
- 07403 Kontrola, vládny audit a vnútorný audit
- 07404 Výkon ďalších funkcií Ministerstva financií SR
- 0740404 Jednotný systém štátneho účtovníctva a výkazníctva
- 074040F Podpora rozvojových úloh v oblasti informatizácie spoločnosti

Programová štruktúra kapitoly

Ministerstvo financií SR (vybrané časti programovej štruktúry)

07406 Informačné systémy riadenia verejných financií nadrezortného charakteru

0740601 Informačný systém pre systém štátnej pokladnice

0740602 Rozpočtový informačný systém

Medzirezortné programy

MF SR ako účastník medzirezortného programu

05T09 Oficiálna rozvojová pomoc

06H05 Hospodárska mobilizácia

09703 Príspevky SR do medzinárodných inštitúcií

0D408 SK PRES 2016

0EK01 Informačné systémy financované zo štátneho rozpočtu

Programová štruktúra kapitoly

Ministerstvo financií SR (vybrané časti programovej štruktúry)

MF SR ako gestor medzirezortného programu

0EJ Informačná spoločnosť 2014 - 2020

Programová štruktúra kapitoly

072 Výber daní a cla

zámer: Efektívny výber daní a cla

0720401 Výkon funkcií finančnej správy

cieľ: Zabezpečiť úspešnosť výberu daní a cla finančnou správou

merateľný ukazovateľ: percento úspešnosti výberu daní a cla
finančnou správou

Cieľ: zvyšovať efektívnosť finančnej správy, t. j. zvyšovať podiel
hrubého

výnosu daní, cla a ostatných príjmov na 1 zamestnanca finančnej správy

merateľný ukazovateľ: Efektívnosť finančnej správy vyjadrená ako
podiel hrubého výnosu daní, cla a ostatných príjmov na 1 zamestnanca
finančnej správy

Programová štruktúra kapitoly

074 Tvorba metodiky, riadenie, kontrola, vládny audit a vnútorný audit verejných financií

zámer: Hospodárska politika, ktorá zabezpečí dynamický, ale zároveň udržateľný rast ekonomiky

cieľ: Postupne zlepšovať bilanciu verejných financií tak, aby Slovensko plnilo všetky pravidlá Paktu stability a rastu

merateľný ukazovateľ: Podiel deficitu verejných financií v metodike ESA 2010 na HDP

cieľ: Pripravovať kvalitné makroekonomické, daňové a odvodové prognózy tak, aby odchýlka medzi rozpočtovanými a skutočne dosiahnutými daňovými a odvodovými príjmami bola menšia ako 2 % (v metodike ESA 2010)

merateľný ukazovateľ: Odchýlka skutočného výnosu daňových a odvodových príjmov verejnej správy od rozpočtovanej úrovne

Register investícií

- jeden z modulov rozpočtového informačného systému,
- charakter investičnej akcie (napr. rekonštrukcia, nákup, novostavba),
- číslo investičnej akcie,
- typ (napr. stavba, stroje, výpočtová technika),
- **stav** investičnej akcie (evidovaná, **registrovaná novozačínajúca**, registrovaná, dokončená, zrušená a delimitovaná),
- program,

Register investícií

- náklady,
- rozpočet (schválený, aktuálny, čerpanie), zdroj.

Postup pri začínaní obstarávania stavieb z kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu a aktualizácii Registra investícií MF SR v roku 2016

- príloha uznesenia vlády SR k Návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2016,
- súhlas vlády SR pri obstarávaní stavieb a zmien dokončených stavieb
  - obstarávacie náklady 3 320 000 € a viac, výnimka - stavebné akcie financované z prostriedkov EÚ, na ktorých sa podieľajú i prostriedky štátneho rozpočtu,
  - pri stavbách, u ktorých v priebehu realizácie skutočná obstarávacia cena dosiahne 3 320 000 € z dôvodu zmien v projektovej dokumentácii a navyše prác z titulu rozšírenia, zmien stavebných objektov, prevádzkových súborov resp. iných zmien, sa zdôvodnenie zvýšenia ceny predkladá na posúdenie a rozhodnutie vlády, nevzťahuje sa na realizáciu stavebných akcií financovaných z prostriedkov EÚ, na ktorých sa podieľajú i prostriedky štátneho rozpočtu,
- súhlas Ministerstva financií SR pri obstarávaní stavieb a zmien dokončených stavieb
  - obstarávacie náklady 665 000 € a viac, výnimky napr. stavby financované z prostriedkov EÚ, na ktorých sa podieľajú i prostriedky štátneho rozpočtu, stavby schválené vládou v rámci „Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry“,

Postup pri začínaní obstarávania stavieb z kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu a aktualizácii Registra investícií MF SR v roku 2016

- súhlas správcu kapitoly

- pri obstarávaní stavieb s obstarávacou cenou nižšou ako 665 000 €, s prihliadnutím na celkovú rozostavanosť v rezorte a pri dodržaní podmienok, že lehota výstavby t. j. od začatia do ukončenia realizácie stavby neprekročí 24 mesiacov,
- povinnosť oznámiť MF SR,

- aktualizácia registra investícií.

Ďakujem za pozornosť

Ing. Dana Puhovichová
vedúca oddelenia rozpočtových analýz ekonomickej sféry
Sekcia rozpočtovej politiky, odbor rozpočtových analýz

Ministerstvo financií SR
Štefanovičova 5
817 82 Bratislava

Tel.: +421 2 5958 2321 Fax: +421 2 5958 2370
E-mail: dana.puhovichova@mfsr.sk

